

Ärende nr: 2026/1518

Datum: 2026-04-08

Samrådsunderlag inför ansökan om koncession för befintliga 220 kV-ledningarna RL15 och RL17, Hagby-Järva, Stockholms län

**Undersökningssamråd inför ansökan om tidsbegränsad
nätkoncession för befintliga 220 kV dubbelledningar mellan
Hagby och Järva, i Upplands Väsby, Sollentuna, Stockholm,
Sundbyberg och Solna kommuner, Stockholms län**

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät är systemansvarig myndighet, med uppgift att på ett affärsmässigt sätt förvalta, driva och utveckla ett kostnadseffektivt, driftsäkert och miljöanpassat kraftöverföringssystem. Det omfattar ledningar för 400 kV och 220 kV med stationer och utlandsförbindelser. Svenska kraftnät utvecklar transmissionsnätet och elmarknaden för att möta samhällets behov av en säker, hållbar och ekonomisk elförsörjning. Därmed har Svenska kraftnät också en viktig roll i klimatomställningen.

Version Ange version
Org. nr 202 100-4284

Svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg
Sturegatan 1

Tel: 010-475 80 00
Fax: 010-475 89 50
www.svk.se

Innehåll

1	Inledning.....	5
1.1	Aktuell verksamhet	5
1.2	Svenska kraftnäts uppdrag	5
1.3	Behovet av de aktuella luftledningarna	6
1.4	Tidplan	7
2	Tillståndsprocessen	8
2.1	Ansökan om nätkoncession	8
2.2	Syftet med undersökningssamrådet	8
3	Avgränsningar.....	9
3.1	Avgränsning av miljöaspekter	9
	Mark och Vatten.....	9
	Miljöaspekter	9
4	Ledningens utformning och lokalisering.....	11
4.1	Stolpar och ledningar.....	11
4.2	Fundament.....	12
4.3	Ledningsgata och markbehov.....	12
4.4	Drift och underhåll	13
4.5	Ledningens lokalisering	13
5	Nollalternativ	15
6	Rådande förhållanden, påverkan och förväntade effekter i driftskedet	16
6.1	Markanvändning och kommunala planer	16
6.1.1	Rådande förhållanden	16
6.1.2	Påverkan och förväntade effekter.....	16
6.2	Boendemiljö och bebyggelse.....	17
6.2.1	Rådande förhållanden	17
6.2.2	Påverkan och förväntade effekter	17
6.3	Landskapsbild	18
6.3.1	Rådande förhållanden	18

6.3.2	Påverkan och förväntade effekter	18
6.4	Naturmiljö	19
6.4.1	Rådande förhållanden	19
6.4.2	Påverkan och förväntade effekter	19
6.5	Kulturmiljö	20
6.5.1	Rådande förhållanden	20
6.5.2	Påverkan och förväntade effekter	20
6.6	Rekreation och friluftsliv	21
6.6.1	Rådande förhållanden	21
6.6.2	Påverkan och förväntade effekter	21
6.7	Infrastruktur	21
6.7.1	Rådande förhållanden	21
6.7.2	Påverkan och förväntade effekter.....	23
6.8	Riksintressen	23
6.9	Sammanfattning av förväntade effekter	23
7	Generella hänsyns- och skyddsåtgärder.....	25
7.1	Kulturmiljöhänsyn.....	25
7.2	Naturmiljöhänsyn	25
7.3	Löpande drift och underhåll	25
8	Fortsatt arbete.....	27
8.1	Tillstånd, anmälan och dispenser	27
8.2	Ledningsrätt	27
9	Bilagor	28
10	Referenser	29

1 Inledning

1.1 Aktuell verksamhet

Svenska Kraftnät (SVK) har en 220 kV-dubbelledning växelström mellan Hagby och Järva (RL15 och RL17) med anläggningsnummer 8100AT med en total sträcka på 15,8 kilometer. Ledningarna beviljades nätkoncession år 1975 vilken, i enlighet med den tidens regelverk, var tidsbegränsad. Efter erhållen koncession byggdes ledningarna och togs i drift. År 2013 beviljades nätkoncession som gäller tills vidare för en 2 kilometer lång delsträcka av ledningarna RL15 och RL17 eftersom de behövde byggas om till följd av omdragningen av E4:an. Denna sträcka fick anläggningsnummer 8100CÅ. År 2016 fick den resterande 13,8 kilometer av sträckan en ny tidsbegränsad koncession som gällde i fem år med anläggningsnummer 8100AT och 8100AT (1).

SVK arbetar i nuläget med en ny förstärkt nätstruktur för att klara av det växande behovet av el i Stockholm. Arbetet drivs av SVK tillsammans med Ellevio AB och Vattenfall Eldistribution AB. När den nya nätstrukturen är på plats planeras ledningarna RL15 och RL17 att raderas. Detta kan dock inte genomföras innan den nya nätstrukturen är driftsatt i Stockholm.

Ovanstående innebär att SVK därför avser att ansöka om en ny tidsbegränsad koncession enligt 2 kap. 21 § ellagen (1997:857) för 13,8 kilometer av sträckan. Skälet att ansökan avser en tidsbegränsad koncession är för att ledningarna kommer att raderas när den nya nätstrukturen i Stockholm är driftsatt, se Figur 1.

1.2 Svenska kraftnäts uppdrag

Svenska kraftnät är ett statligt affärsverk som är systemansvarig myndighet för kraftsystemet i Sverige och som förvaltar och utvecklar Sveriges transmissionsnät, även kallat stamnät, för el. Svenska kraftnät är också elberedskapsmyndighet och tillsynsvägledande myndighet i frågor om dammsäkerhet.

Svenska kraftnät ansvarar för att kraftsystemet är hållbart, säkert och kostnadseffektivt – idag och i framtiden. Det uppnås på kort sikt genom att övervaka kraftsystemet dygnet runt, och på lång sikt genom att bygga nya kraftledningar och anpassa kraftsystemet för att möta morgondagens elbehov. Svenska kraftnät ska också främja konkurrensen på elmarknaden.

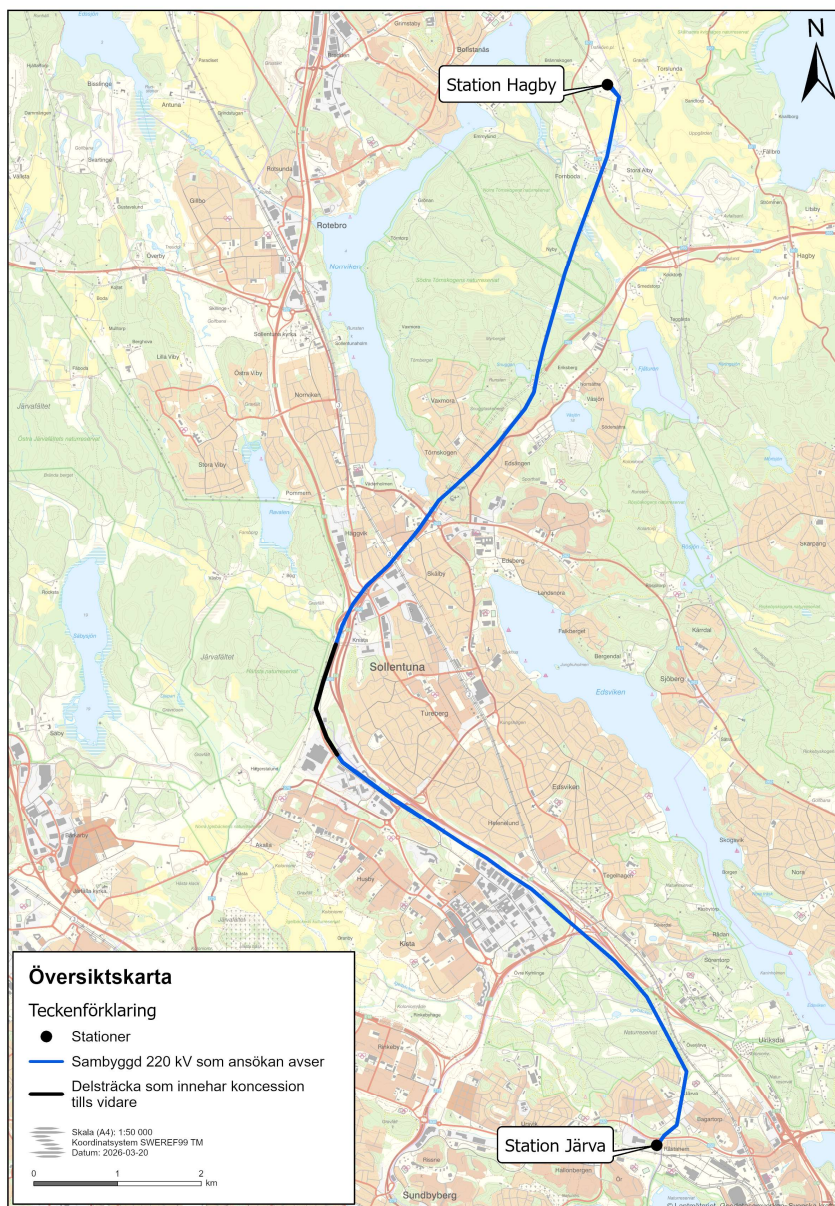
1.3 Behovet av de aktuella luftledningarna

De aktuella 220 kV-ledningarna RL15 och RL17 innehar en avgörande roll för att säkerställa elförsörjningen i norra Stockholm.

SVK arbetar med en ny förstärkt nätstruktur för att klara av det växande behovet av el i Stockholm. Arbetet drivs av SVK tillsammans med Ellevio AB och Vattenfall Eldistribution AB.

När den nya nätstrukturen är på plats planeras ledningarna RL15 och RL17 att raseras. Raseringen kan inte genomföras innan den nya nätstrukturen är driftsatt i Stockholm. Ledningarna RL15 och RL17 utgör en central del av elförsörjningen under ombyggnationsfasen av nätstrukturen. Tidplanerna för när den nya nätstrukturen är på plats inom Stockholm är i dagsläget ännu osäkert, men SVK:s bedömning är att ledningarna kommer att utgöra en viktig matning fram till år 2032.

För att SVK ska kunna fortsätta att trygga Stockholms elförsörjning avser SVK inkomma med ansökan om en tidsbegränsad koncession för 13,8 kilometer av ledningssträckan mellan Hagby-Järva till Energimarknadsinspektionen, se Figur 1.

Figur 1: Översiktskarta för aktuell sträcka.

1.4 Tidplan

Tabell 1: Preliminär tidplan

Aktivitet	Tidpunkt
Undersökningssamråd	April-maj 2026
Ev. inventeringar natur- och kulturmiljö	Maj-augusti 2026
Inlämning koncessionsansökan	December 2026-februari 2027

2 Tillståndprocessen

2.1 Ansökan om nätkoncession

En ansökan om nätkoncession kan antingen avse en ledning med en i huvudsak bestämd sträckning (nätkoncession för linje), eller ett ledningsnät inom ett visst område (nätkoncession för område). För de aktuella ledningarna kommer en nätkoncession för linje att sökas, dock med tidsbegränsning, enligt 2 kap. 21 § andra stycket ellagen. Nätkoncession för linje söks vanligen tillsvidare, men denna koncession söks med tidsbegränsning då ledningen kommer att raderas när den nya nätstrukturen i området har byggts.

Vid prövningen av en ansökan ska 2 kap. 17–18 §§ ellagen tillämpas, vilket redovisar vilka krav i miljöbalken som behöver beaktas, samt hur en nätkoncession ska förenas med villkor.

2.2 Syftet med undersökningssamrådet

Tillståndprocessen inleds, i föreliggande fall, med en utredning om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej. Detta görs genom ett undersökningssamråd (enligt 6 kap. 23–25 §§ miljöbalken) med berörd länsstyrelse, kommun samt enskilda som kan bli särskilt berörda. Efter avslutat samråd sammanställs inkomna yttranden i en samrådsredogörelse som utgör underlag för länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan.

Beslutar länsstyrelsen att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver inte bestämmelserna i 6 kap. om specifik miljöbedömning tillämpas. Då ska istället ett förenklat underlag tas fram, vilket ska innehålla de upplysningar som behövs för en bedömning av de väsentliga miljöeffekter som verksamheten kan förväntas ge (se 6 kap. 47 § miljöbalken).

Beslutar länsstyrelsen om betydande miljöpåverkan ska en specifik miljöbedömning göras, vilken inleds med ett avgränsningssamråd enligt 6 kap. 29–32 §§ miljöbalken.

3 Avgränsningar

Rådande förhållanden avseende de miljöaspekter som bedöms beröras i området kommer att beskrivas. Då ledningarna är befintliga och inga anläggningsarbeten planeras kommer miljöeffekter huvudsakligen att beskrivas för driftskedet.

Eftersom ansökan avser ny tidsbegränsad nätkoncession för befintliga ledningar i oförändrat läge har andra tekniska utföranden samt alternativa lokaliseringar avgränsats bort. Att utreda alternativa sträckningar för en befintlig ledning som ska raderas inom överskådlig framtid har inte bedömts rimligt. En alternativ sträckning skulle innebära ny markåtkomst och nya intrång för att bygga och ha en ledning i drift under en begränsad tid. Detta har bedömts inte vara rimligt inom ramen för undersökningssamrådet.

3.1 Avgränsning av miljöaspekter

De miljöaspekter som behandlas i samrådsunderlaget avgränsas till sådana som bedöms kunna påverkas av fortsatt drift av de befintliga kraftledningarna. Eventuell påverkan och miljöeffekter redovisas för respektive relevant miljöaspekt.

Mark och Vatten

Genomgång av tillgängligt underlag visar att de befintliga kraftledningarna inte bedöms påverka markavvattningsföretag, grundvattenförekomster, vattendrag, potentiellt förorenade områden eller möjligheterna att uppnå gällande miljö kvalitetsnormer för vatten. Dessa miljöaspekter behandlas därför inte vidare.

Miljöaspekter

Miljöaspekterna som beskrivs i samrådsunderlaget redovisas nedan i tabell 2. I tabellen redovisas även en mycket kortfattad förklaring till vad som ingår i respektive miljöaspekt.

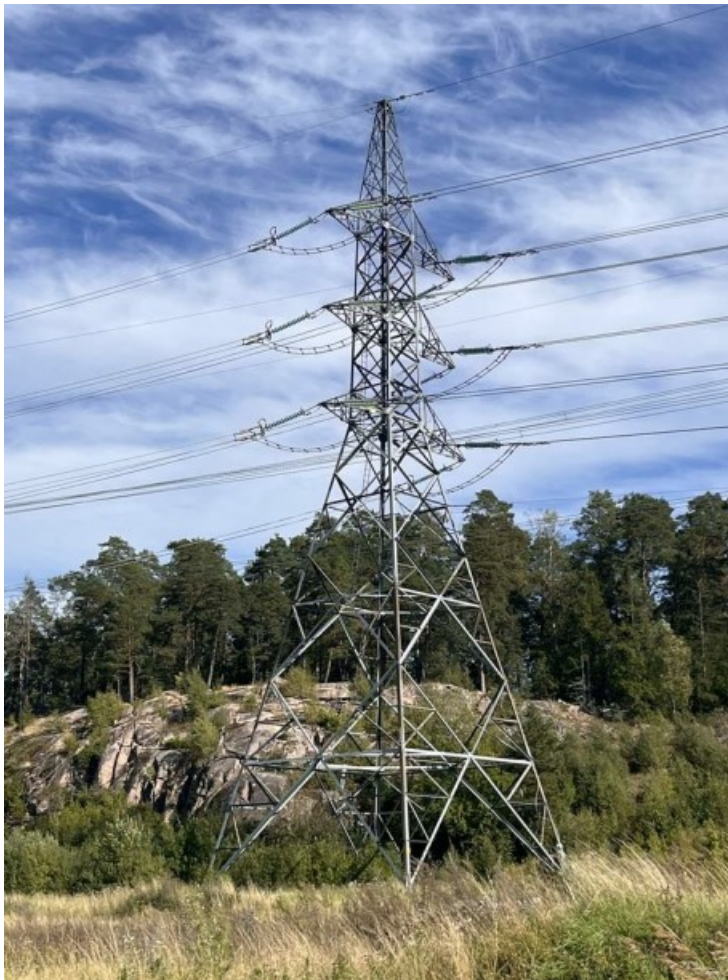
Tabell 2. De miljöaspekter som beskrivs i samrådsunderlaget och som sedermera kommer att beskrivas i den kommande miljöbeskrivningen.

Miljöaspekt	Förklaring
Boendemiljö och bebyggelse	Elektromagnetiska fält och ljudeffekter.
Rikshintressen	Rikshintressen gäller geografiska områden som har utpekats därför att de innehåller nationellt viktiga värden och kvaliteter.
Naturmiljö	Naturtyper, livsmiljöer, arter och ekologiska funktioner.
Kulturmiljö	Den av människan påverkade fysiska miljön, vilken innehåller uttryck för tidigare utveckling och händelseförlopp.
Landskapsbild	Landskapets karaktär och den visuella upplevelsen av landskapet.
Rekreation och friluftsliv	Vistelse utomhus i natur- och/eller kulturlandskap för välbefinnande och naturupplevelser.
Infrastruktur och verksamheter	Anläggningar och strukturer.

4 Ledningens utformning och lokalisering

4.1 Stolpar och ledningar

De aktuella ledningarna är luftledningarna som är sambyggda i stålstolpar av typen "julgran" samt portalstolpar. Höjden på julgransstolparna är cirka 60 meter och portalstolparna cirka 25 meter, se Figur 2 och Figur 3.

Figur 2: Exempelbild julgransstolpe.

Figur 3: Exempelbild portalstolpe.

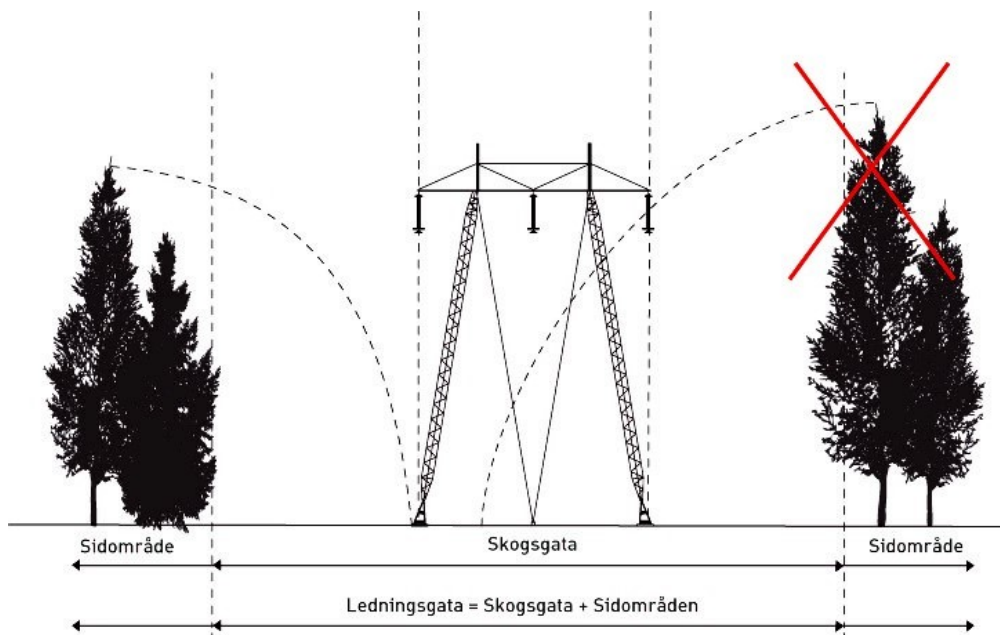
4.2 Fundament

De olika fundamentstyperna utgörs av jordfundament, bergfundament och pålfundament. Vilket fundament som används är beroende av de geotekniska och hydrologiska förutsättningarna vid respektive stolpplats.

4.3 Ledningsgata och markbehov

Området under och invid en luftledning kallas ledningsgata. Utseendet på ledningsgatan regleras i särskilda säkerhetsföreskrifter, enligt dessa ska bland annat en kraftlednings faslinor hängas på en viss lägsta nivå ovan mark. För att undvika risk för skador på ledningar vid bränder i intilliggande byggnader finns bestämmelser om minimiavstånd mellan kraftledningar och byggnader.

Hur stor markyta en kraftledning tar i anspråk beror på vilken typ av terräng som ledningen sträcker sig igenom samt ledningens konstruktion. I åkermark utgörs markbehovet av den yta som stolparna och eventuella stag tar i anspråk. I skogsmark hålls ett område på cirka 42–52 meter fritt från högväxande träd- och buskvegetation. Bredden kan dock variera beroende på omgivande markanvändning. Detta område benämns skogsgata.

Figur 4: Principskiss skogsgata och ledningsgata.

4.4 Drift och underhåll

Underhållsarbeten sker kontinuerligt enligt ett fastställt intervall och utförs av SVKs anlitade underhållsentreprenörer. Driftbesiktning av varje luftledning utförs från helikopter eller med hjälp av drönare varje år. Underhållsbesiktning från marken sker vart åttonde år. Ett cirka 42–52 meter brett område vid luftledningen (dvs. cirka 21–26 meter på vardera sidan om luftledningens mitt) ska hållas fritt från höga träd. Denna bredd kan dock komma att variera beroende på exempelvis ledningens konstruktion eller var i terrängen ledningen är belägen. Träd och buskar som inte riskerar att nå luftledningen tillåts stå kvar.

4.5 Ledningens lokalisering

Ledningen är befintlig och sträckans lämplighet har redan prövats i samband med att koncessionen erhöles. I och med att den planerade koncessionsansökan endast omfattar ansöka om att fortsätta drifta

befintlig ledning under en begränsad tidsperiod bedöms de befintliga ledningarnas sträcka vara den mest lämpliga och därmed har inga alternativa lokaliseringar utretts. Det bedöms inte rimligt att ta ny mark i anspråk för att flytta den befintliga ledningen i och med att ledningen ska raseras inom en överskådlig framtid. Den aktuella sträckan är cirka 13,8 kilometer lång och sträcker sig mellan Hagby och Järva. En cirka 2 kilometer lång delsträcka vid Häggvik omfattas inte av detta samråd då denna redan har en koncession som löper tillsvidare.

5 Nollalternativ

Nollalternativet innebär att de befintliga 220 kV-ledningarna inte erhåller nätkoncession och därför måste raseras på de sträckor där Vattenfall Eldistribution inte innehar koncession och behöver stolpkonstruktionerna för sina ledningar. Detta avser en sträcka om cirka 800 meter, se Figur 6.

Att genomföra nollalternativet innebär att större delen av ledningssträckan skulle avvecklas innan de nya systemförstärkningarna kommit på plats i Stockholm.

Detta skulle kunna medföra negativa miljöeffekter kopplade till raseringsarbetet, exempelvis i form av körskador och markpåverkan i samband med transporter och arbete i ledningsgatan. Vidare skulle dessa arbeten kunna medföra tillfälliga störningar på, boendemiljö, rekreation och friluftsliv exempelvis i form av buller samt ökad närvaro av arbetsfordon i området. Genom att stolpkonstruktioner och faslinor avlägsnas uppstår en positiv visuell påverkan på landskapet.

Att avveckla ledningarna innan de nya systemförstärkningarna kommit på plats innebär risk att i normaldrift överbelasta resterande högspänningsledningar som ansluter norrifrån in mot Stockholm på både transmissions- och regionnät. Dessutom hade avsaknaden av dubbelledningen RL15 och RL17 i många lägen gjort det omöjligt att upprätthålla N-1-kriteriet och samtidigt leverera önskad effekt till Stockholm, särskilt då effektbehovet prognosticeras öka fram till 2031.

Det föreligger således ett angeläget samhällsintresse att ha ledningarna i drift dels för att säkerställa tillförlitlig elförsörjning till Stockholm, dels för att möjliggöra en ombyggnad av elnätinfrastrukturen i Stockholm.

6 Rådande förhållanden, påverkan och förväntade effekter i driftskedet

I detta avsnitt redovisas rådande förhållanden samt en övergripande bedömning av den påverkan och de miljöeffekter som kan uppstå under driftskedet till följd av en ny tidsbegränsad koncession för en delsträcka av de befintliga kraftledningarna RL15 och RL17.

Eftersom åtgärden inte medför någon breddning av befintlig ledningsgata fokuserar bedömningen i första hand på de intressen som kan påverkas inom och i närheten av nuvarande kraftledningsgata, vilket har bedömts uppgå till cirka 60 meter (30 meter på vardera sida om ledningarna).

6.1 Markanvändning och kommunala planer

6.1.1 Rådande förhållanden

De befintliga kraftledningarna sträcker sig över ett flertal detaljplanlagda områden, områden för pågående detaljplanering eller planprogram samt ett flertal översiktsplaner. För de pågående detaljplanerna som är lokaliserade under befintliga kraftledningar finns egenskapsbestämmelser som reglerar att startbesked inte får ges förrän ledningarna har raserats.

Markanvändningen är i nuläget kraftledningsgata och finns utpekad i gällande detaljplaner.

6.1.2 Påverkan och förväntade effekter

Den fortsatta driften av de befintliga kraftledningarna medför ingen förändring av markanvändningen, utan innebär att nuvarande markanvändning kvarstår. De befintliga kraftledningarna bedöms inte påverka eller strida mot syftet med beslutade detaljplaner eller översiktsplaner.

I jämförelse med nollalternativet medför den fortsatta driften av de befintliga kraftledningarna en negativ påverkan på kommunal planering i den mening att marken inte kan tas i anspråk för andra ändamål i närtid.

6.2 Boendemiljö och bebyggelse

6.2.1 Rådande förhållanden

De befintliga ledningarna passerar i närheten av ett flertal tätbebyggda områden. Det finns 269 bostadshus inom 100 meter på vardera sida från ledningarna.

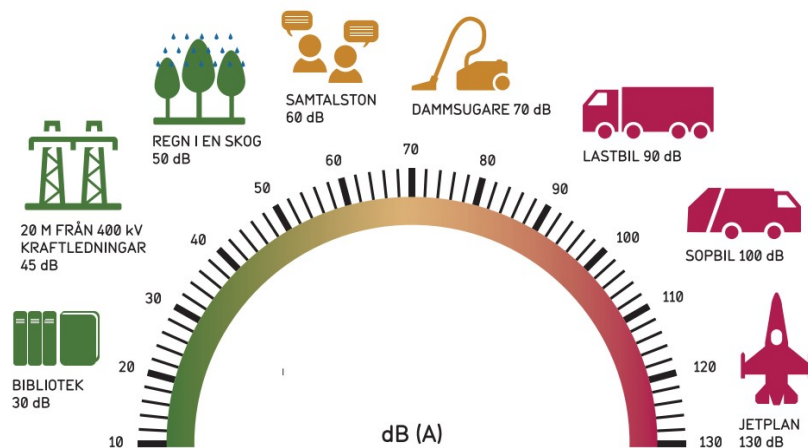
6.2.2 Påverkan och förväntade effekter

En tidsbegränsad koncession för de befintliga ledningarna bedöms medföra en fortsatt påverkan på boendemiljö och bebyggelse avseende magnetfält och ljud motsvarande dagens påverkan då kraftledningarna inte kommer byta lokalisering eller omfattning. Påverkan är dock tidsbegränsad då ledningarna kommer att raseras när den nya nätinfrastrukturen i Stockholm är på plats.

Även om påverkan kommer vara densamma som dagens så kommer en magnetfältsbereäkning för kraftledningarna redovisas i kommande miljöbedömning.

Ljudeffekter från kraftledningar kan i vissa fall uppstå till följd av så kallade koronauraddningar kring ledarna. Det är främst vid fuktigt väderläge och snöfall som koronaaktiviteten kan ske. Koronajudet kan vara "sprakande" till sin karaktär och kan sägas likna ljudet från ett brinnande tomtebloss.

Ljud från kraftledningar understigande 40-45 dB(A) är svåra att uppfatta. De två 220 kV-ledningarna kommer inte uppnå dessa ljudnivåer och ljud från dem bedöms därför inte ge upphov till några påtagliga störningar.

Figur 5: Illustration av olika ljudnivåer.

Sammantaget bedömer Svenska kraftnät att en tidsbegränsad nätkoncession inte kommer medför någon betydande miljöpåverkan på boendemiljö och bebyggelse.

6.3 Landskapsbild

6.3.1 Rådande förhållanden

Området där de befintliga kraftledningarna är lokaliserade präglas av en blandning av storskalig infrastruktur, tätbebyggelse och grönområden. Landskapsbilden domineras av befintliga kraftledningar, E4:an och Norrortsleden, medan grönområden i form av Igelbäckens, Hansta samt södra och norra Törnskogen naturreservat bidrar med sammanhängande naturmiljöer.

6.3.2 Påverkan och förväntade effekter

Om en tidsbegränsad koncession ges innebär det att ledningarna blir kvar under en begränsad tid utan att landskapsbilden förändras jämfört med idag. Den nuvarande visuella påverkan från stolpkonstruktioner och faslinor kvarstår fram till dess att ledningarna raderas längre fram. Eftersom ledningarna redan finns i området bedöms en tidsbegränsad koncession inte medföra någon ytterligare negativ påverkan på landskapsbilden, och inte några långsiktiga negativa effekter till följd av fortsatt drift.

Sammantaget bedömer Svenska kraftnät att en tidsbegränsad koncession inte medför betydande miljöpåverkan på landskapsbilden.

6.4 Naturmiljö

6.4.1 Rådande förhållanden

Inom cirka 30 meter på vardera sida från kraftledningarnas centrumlinje finns det flera områden och objekt med utpekade naturvärden. Dessa omfattar fyra naturreservat, en nyckelbiotop utpekad av Skogsstyrelsen, två områden med naturvärden enligt Skogsstyrelsen, två sumpskogar, ett område från betesmarksinventeringen samt ett flertal (16 stycken) värdetrakter för grönstruktur.

Vidare finns naturvärden kopplade till trädmiljöer inom cirka 30 meter från kraftledningarna. Dessa utgörs av två skyddsvärda träd, två skyddsvärda trädmiljöer, 14 potentiella trädalléer samt 39 träd i allé.

I bilaga 1 redovisas hur kraftledningen förhåller sig till naturvärdena, exklusive värdetrakterna för grönstruktur, i området.

6.4.2 Påverkan och förväntade effekter

En tidsbegränsad nätkoncession bedöms, i jämförelse med nollalternativet, inte medföra någon negativ påverkan på naturmiljön. Den påverkan som kan uppstå inom ramen för både nollalternativet och den tidsbegränsade koncessionen är främst kopplad till arbeten i ledningsgatan.

Ingen negativ påverkan förväntas uppstå på värdefulla trädmiljöer eller tidigare kända naturvärden inom ledningsgatan till följd av fortsatt drift av kraftledningarna. Träd kan komma att avverkas till följd av trädsäkring av ledningsgatan, vilket kommer utredas vidare i kommande miljöbedömning.

En bibehållen och regelbundet röjd kraftledningsgata kan dessutom ha en positiv effekt genom att efterlikna strukturer och förhållanden i äldre ängs- och betesmarker, vilket kan gynna biologisk mångfald knuten till öppna och halvöppna miljöer.

Sammantaget bedömer Svenska kraftnät att en tidsbegränsad nätkoncession inte medför någon betydande miljöpåverkan på naturmiljön.

6.5 Kulturmiljö

6.5.1 Rådande förhållanden

Inom cirka 30 meter på vardera sida från kraftledningarnas centrumlinje finns det totalt 21 kulturhistoriska lämningar längs sträckan, varav tre fornlämningar, en möjlig fornlämning, sex övriga kulturhistoriska lämningar och tio lämningar med ingen antikvarisk bedömning och en lämning klassad som ej kulturhistorisk lämning.

Kraftledningarna korsar fyra områden utpekade som kulturmiljöer i kommunal planering, ett inom Upplands Väsby kommun och tre inom Sollentuna kommun. Kraftledningarna befinner sig även i närheten av ett område utpekat som ett regionalt intresse för kulturmiljö.

Kraftledningarna korsar ett riksintresse för kulturmiljövård, Skålhamravägen, vars värde är kopplat till en vägsträckning med förhistoriskt ursprung som knyter ihop en rik och komplex odlingsbygd med omfattande förhistoriska inhägnadssystem.

Kraftledningen ligger cirka 8 kilometer från närmaste världsarv.

I bilaga 2 redovisas hur kraftledningen förhåller sig till kulturmiljövärdena i området.

6.5.2 Påverkan och förväntade effekter

En tidsbegränsad nätkoncession bedöms, i jämförelse med nollalternativet, inte medföra någon negativ påverkan eller några direkta effekter på kulturmiljön. Kraftledningarna kvarstår i befintligt läge och inga åtgärder under driften bedöms medföra påverkan på kulturhistoriska lämningar eller kulturmiljövärden.

En indirekt påverkan som en tidsbegränsad koncession medför är ett tekniskt inslag i upplevelsevärdena för det riksintresse som korsas. Denna påverkan bedöms vara liten och tidsbegränsad, då kraftledningarna korsar riksintresset i dess utkant och redan utgör ett befintligt inslag i landskapet.

Sammantaget bedömer Svenska kraftnät att en tidsbegränsad koncession inte medför betydande miljöpåverkan på kulturmiljön.

6.6 Rekreation och friluftsliv

6.6.1 Rådande förhållanden

De befintliga ledningarna korsar naturreservaten Igelbäcken i Solna samt Norra och Södra Törnskogens naturreservat och ligger 25 meter från Igelbäckens naturreservat i Sundbyberg.

Alla naturreservaten som korsas har skrivelser i sina föreskrifter, vilka gör att kraftledningens skötsel inte omfattas av de allmänna förbuden som annars gäller i området.

Igelbäckens naturreservat i Sundbybergs kommun bedöms inte påverkas, då en trädridå på cirka 20-35 meter skiljer ledningsgatan från naturreservatet.

Kraftledningarna ligger cirka 550 meter från ett riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § miljöbalken och cirka 6 kilometer från ett riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 4 kap. 2 § miljöbalken

6.6.2 Påverkan och förväntade effekter

En tidsbegränsad koncession bedöms, i jämförelse med nollalternativet, inte medföra någon ytterligare negativ påverkan eller effekt på rekreation eller friluftslivet.

Störningar på rekreation och friluftslivet kan förekomma vid fortsatt drift av ledningen i samband med underhållsåtgärder, till exempel om det blir aktuellt med underhållsröjning och trädsäkring av ledningsgatan. Dessa åtgärder, samt fortsatt drift av ledningen, bedöms inte bryta mot naturreservatens föreskrifter och förbud.

Påverkan av en tidsbegränsad koncession bedöms bli kortvarig, lokal och liten på rekreation och friluftsliv.

Sammantaget bedömer Svenska kraftnät att en tidsbegränsad koncession inte medför betydande miljöpåverkan på rekreation eller friluftsliv.

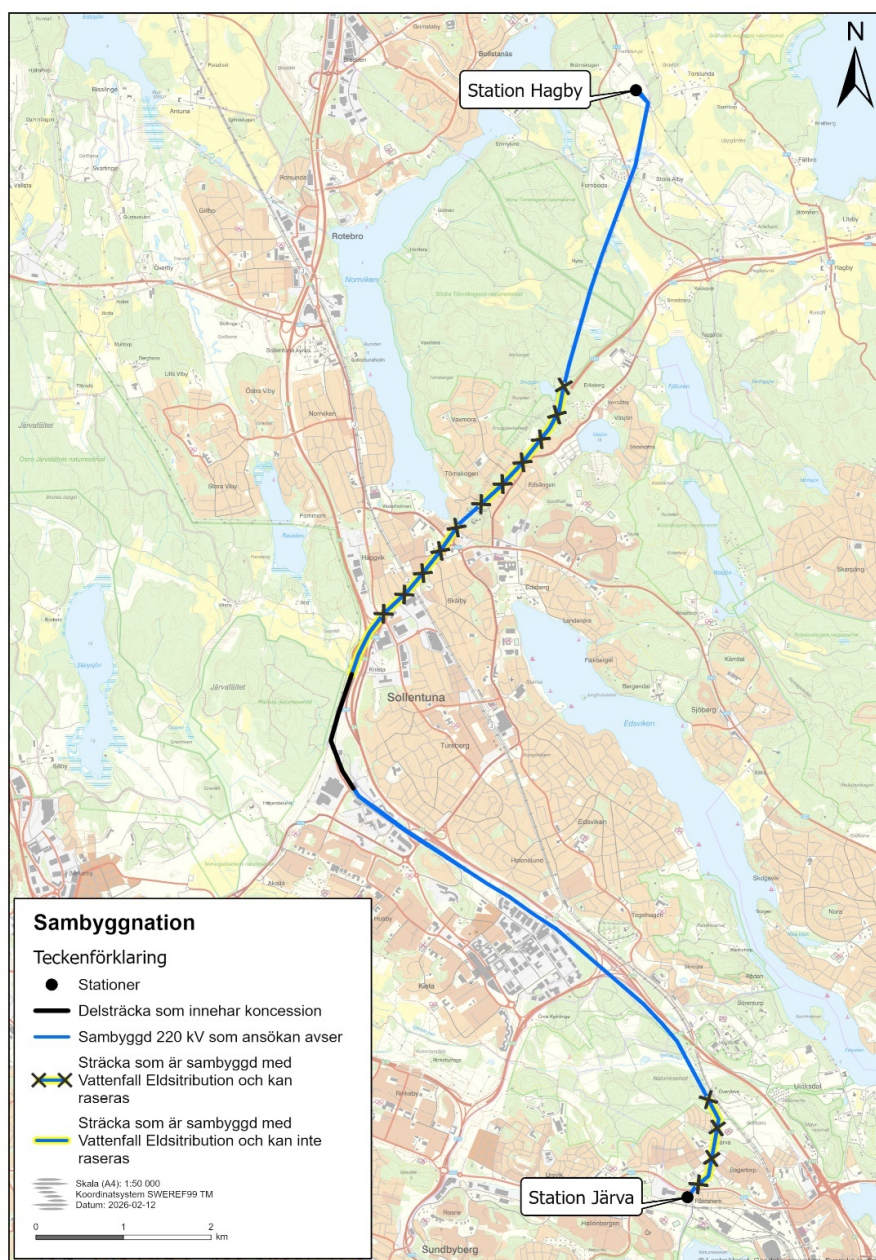
6.7 Infrastruktur

6.7.1 Rådande förhållanden

I närheten av de befintliga 220 kV-ledningarna finns det ett flertal närgående och sambyggda kraftledningar. På en total sträcka om cirka 5

kilometer så är de befintliga 220 kV-ledningarna även sambyggda med Vattenfall Eldistributions befintliga kraftledningar. På delar av dessa sträckor kommer Vattenfall Eldistribution att ta sina ledningar ur drift, medan på andra sträckor kommer Vattenfall Eldistributions ledningar finnas kvar i nuvarande stolpkonstruktioner, se Figur 6.

De befintliga 220 kV-ledningarna ligger även i närheten av, samt korsar, ett flertal vägar och en järnväg.

Figur 6: Översikt sambyggnation med Vattenfall Eldistribution.

6.7.2 Påverkan och förväntade effekter

En tidsbegränsad koncession bedöms inte medföra någon negativ påverkan eller negativa effekter på närliggande infrastruktur.

Sammantaget bedömer Svenska kraftnät att en tidsbegränsad koncession inte medför betydande miljöpåverkan på infrastruktur.

6.8 Riksintressen

De befintliga kraftledningarna utgör ett riksintresse enligt 3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken. Vilket innebär att de ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dess värden och ska beaktas i samhällsplaneringen.

De befintliga kraftledningarna korsar tre andra riksintressen. Ett riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 §. miljöbalken. Detta riksintresse beskrivs mer detaljerat i avsnitt 6.5. De två andra riksintressena är kopplade till totalförsvaret, (påverkansområde övrigt samt påverkansområde för väderradar). Fortsatt drift bedöms inte påverka dessa intressen och de behandlas därför inte vidare i undersökningssamrådet.

6.9 Sammanfattning av förväntade effekter

En tidsbegränsad koncession för de befintliga 220 kV-ledningarna RL15 och RL17 bedöms medföra både positiva och negativa effekter på berörda miljöaspekter till följd av fortsatt drift och underhåll.

För markanvändningen och kommunala planer bedöms små negativa effekter uppstå. Effekterna är kopplade till att marken inom den befintliga kraftledningsgatan inte kan tas i anspråk för andra ändamål i närtid, till skillnad från nollalternativet där ledningen raderas i närtid.

För boendemiljön bedöms obetydliga effekter uppstå. Effekterna är indirekta och kopplade till eventuellt tillfälligt buller i samband med underhållsröjning. Inga förändringar av spänningsnivåerna planeras.

För naturmiljön bedöms fortsatt drift medföra positiva effekter. Den återkommande underhållsröjningen bidrar till att upprätthålla en öppen kraftledningsgata som kan efterlikna äldre ängs- och betesmarker och därigenom skapa gynnsamma förutsättningar för biologisk mångfald. Sådana miljöer kan vara betydelsefulla för bland annat fjärilar, slätterblommor och solvändor.

För rekreation och friluftsliv bedöms små negativa effekter uppstå. Dessa effekter är indirekta och kopplade till tillfälligt förändrade upplevelsevärden i samband med eventuell underhållsröjning, då exempelvis buller och ökad närvaro av arbetsfordon kan förekomma under begränsade perioder.

Även för landskapsbilden bedöms små negativa effekter uppstå. Dessa effekter är indirekta och relaterade till att kraftledningarna fortsatt utgör ett tekniskt inslag som påverkar landskapets visuella uttryck och siktlinjer.

För kulturmiljön bedöms små negativa effekter uppstå. Effekterna är indirekta och knutna till upplevelsevärden, genom att det kvarstående tekniska inslaget påverkar upplevelsen av riksintresset för kulturmiljövård som kraftledningarna korsar i dess utkant. Någon direkt fysisk påverkan på kulturhistoriska objekt eller strukturer bedöms inte uppstå.

Sammantaget bedömer SVK att en ny tidsbegränsad koncession för befintliga 220 kV-ledningar mellan Hagby och Järva inte medför en betydande miljöpåverkan. Denna bedömning är baserad på den påverkan och de effekter som bedöms uppstå för de miljöaspekter som redovisades i kapitel 60.

7 Generella hänsyns- och skyddsåtgärder

Då ledningen är befintlig så omfattar samtliga generella hänsynsåtgärder driftsfasen.

7.1 Kulturmiljöhänsyn

Gällande regelverk och föreskrifter till skydd för kulturmiljön ska följas vid alla underhållsarbeten enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen (1988:950) och 30 § skogsvårdslagen (1979:429). Detta regleras även i SVKs tekniska riktlinjer. Entreprenören har en aktiv roll i att informera sig om vilka särskilda restriktioner som gäller inom arbetsområdet och kontrollera om det finns särskilda skötselplaner för arbetsområdet inlagda i SVKs underhållssystem. Anmälan sker till berörd länsstyrelse om tidigare ej kända fornlämningar påträffas under underhållsåtgärderna.

Vid underhållsåtgärder som medför att fornlämningar kan påverkas markeras samtliga fornlämningar med fornlämningsband vilket innebär att de är väl synliga inför de markarbeten som kommer att utföras i samband med arbetet.

7.2 Naturmiljöhänsyn

Underhållsarbeten ska utföras i enlighet med 12 kap. 6 § miljöbalken avseende skydd för naturmiljön. Samtliga entreprenörer anlitade för ledningsunderhåll och liknande uppdrag ska följa ledningsägarnas riktlinjer.

7.3 Löpande drift och underhåll

Svenska kraftnät underhåller stamnätet löpande, både tekniskt och skogligt, för att säkerställa en trygg och driftsäker elöverföring i hela landet.

Det skogliga underhållet av ledningsgatorna omfattar återkommande röjning av sly och snabbväxande vegetation samt kanträdsavverkning. Syftet är att hålla ledningsgatorna öppna och att förhindra att träd kan falla in över ledningarna och orsaka avbrott eller skador.

Parallellt bedrivs ett omfattande tekniskt underhåll av stamnätets anläggningar. Svenska kraftnät arbetar utifrån detaljerade tekniska riktlinjer som ställer krav på komponenter, dokumentation, elsäkerhet och funktionskrav i transmissionsnätet. Detta inkluderar besiktningar, provning och underhåll av anläggningsdelar för att upprätthålla driftsäkerheten.

Vid underhållsarbeten ska hänsyn tas till de naturreservat som korsas. Framkomligheten till och inom naturreservaten ska inte försämrats genom uppställning av fordon eller uppläggning av ris eller grenar på till exempel vägar eller stigar.

8 Fortsatt arbete

8.1 Tillstånd, anmälan och dispenser

SVK bedömer att inga ytterligare tillstånd, anmälningar eller dispenser enligt miljöbalkens bestämmelser eller annan tillämplig lagstiftning kommer att behövas för fortsatt drift av kraftledningarna.

Då ledningarna är befintliga är det enbart aktuellt med upprättande av anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken i samband med underhållsarbete i driftskedet.

8.2 Ledningsrätt

Svenska kraftnät har ledningsrätt för kraftledningarna. Ledningsrätten innebär att ledningsägaren har rätt att bygga, använda och underhålla ledningen på den berörda marken. Marken fortsätter att ägas av fastighetsägaren, men ledningsrätten ger ledningsägaren rätt att utföra nödvändiga arbeten, hålla området fritt från hinder och säkerställa att anläggningen fungerar driftsäkert. Ledningsrätten regleras genom beslut av Lantmäteriet och gäller tills vidare.

9 Bilagor

Bilaga 1. Kartor naturmiljö

Bilaga 2. Kartor kulturmiljö

10 Referenser

Allt webbaserat underlag är hämtat 2026-02-03.

Sollentuna kommun, 2022. *Sollentuna 2040 Översiktsplan*.

<https://www.sollentuna.se/globalassets/bygga-bo-och-miljo/oversiktsplan/oversiktsplan-for-sollentuna-med-sikte-pa-2040.pdf>

Sollentuna kommun, 2026. *Gällande detaljplaner*.

<https://www.sollentuna.se/bygga-bo--miljo/stadsutveckling/Om-detaljplaner/gallande-detaljplaner/>

Sollentuna kommun, 2026. *Pågående detaljplaner*.

<https://www.sollentuna.se/bygga-bo--miljo/stadsutveckling/Om-detaljplaner/detaljplaner-i-sollentuna/>

Sollentuna kommun, 2015. *Ekosystemtjänster i Sollentuna kommun*.

https://www.sollentuna.se/globalassets/ekosystemtjamstkartlaggning-2015_lagupplöst.pdf

Upplands Väsby kommun, 2018. *Översiktsplan för Upplands Väsby kommun*.

<https://www.upplandsvasby.se/download/18.5e31842017d109e5d651370/1639060754193/%C3%96versiktsplan%20V%C3%A4sby%20stad%202040.pdf>

Upplands Väsby kommun, 2026. *Gällande detaljplaner*.

<https://www.upplandsvasby.se/bygga-bo-och-miljo/samhallsbyggnad-och-planering/detaljplaner/detaljplaner-gallande>

Upplands Väsby kommun, 2026. *Pågående detaljplaner*.

<https://www.upplandsvasby.se/bygga-bo-och-miljo/samhallsbyggnad-och-planering/detaljplaner/detaljplaner-pagaende>

Upplands Väsby kommun, 2025. *Kunskapsunderlag för kulturmiljö i Upplands Väsby*.

<https://www.upplandsvasby.se/download/18.11ea930419a75a29e90820/1763480197488/Kunskapsunderlag%20f%C3%B6r%20kulturmilj%C3%B6%20i%20Upplands%20V%C3%A4sby%201.pdf?searchKeyword=kulturmilj%C3%B6>

Upplands Väsby kommun, 2015. *Kartläggning av ekosystemtjänster i Upplands Väsby kommun*.

<https://www.upplandsvasby.se/download/18.4a3462da15f4d86bb80257>

[0/1513245744550/Kartl%C3%A4ggning%20av%20ekosystemtj%C3%A4nster.pdf](https://www.sundbyberg.se/download/1513245744550/Kartl%C3%A4ggning%20av%20ekosystemtj%C3%A4nster.pdf)

Solna stad, 2016. *Översiktsplan 2030*.
<https://www.solna.se/download/18.d878336172a235b6c417193/1592394620116/Solna%20stads%20%C3%96versiktsplan%202030.pdf>

Solna stad, 2026. *Gällande detaljplaner*. <https://www.solna.se/bygga-bo--miljo/stadsutveckling/detaljplaner/gallande-detaljplaner>

Solna stad 2026. *Pågående detaljplaner*. <https://www.solna.se/bygga-bo--miljo/stadsutveckling/detaljplaner/pagaende-detaljplaner>

Sundbyberg stad, 2018. *Översiktsplan för Sundbyberg 2030*.
https://www.sundbyberg.se/download/18.142dc5821901009a5b596efc/1720771210035/%C3%96versiktsplan%20f%C3%B6r%20Sundbyberg,%20Sundbyberg%202030%20-%20Urbant%20och%20h%C3%A5llbart_2018-05-16.pdf.

Sundbyberg stad, *Gällande detaljplaner 2026*.
<https://www.sundbyberg.se/bygga-bo-och-miljo/stadsbyggnad-och-planering/detaljplaner/gallande-detaljplaner>.

Sundbyberg stad, *Pågående detaljplaner*.
<https://www.sundbyberg.se/bygga-bo-och-miljo/stadsbyggnad-och-planering/detaljplaner/pagaende-detaljplaner>

Stockholm stad, 2018. *Översiktsplan för Stockholms stad*.
<https://vaxer.stockholm/siteassets/stockholm-vaxer/tema/oversiktsplan-for-stockholm/oversiktsplan-for-stockholms-stad-TA.pdf>

Stockholm stad, 2026. *Gällande detaljplaner*.
<https://etjanster.stockholm.se/Byggochplantjansten/gallandeplaner/>

Stockholm stad, 2026. *Pågående detaljplaner*.
https://etjanster.stockholm.se/byggochplantjansten/pagaendeplanarbete_n.

Länsstyrelserna, 2026. Geodatakatalogen- Digitalt underlagsmaterial – Gemensam data för Länsstyrelserna. <https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/srv/swe/catalog.search#/home>

Länsstyrelsen i Stockholm, 2026. *Länskarta*. https://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/lstab_lanskarta/

Försvarsmakten. 2026. *Riksintressen*.

<https://www.forsvarsmakten.se/sv/information-och-fakta/forsvarsmakten-i-samhallet/samhallsplanering/riksintressen/>

Naturvårdsverket, 2026. *Naturvårdsverkets Metadatakatalog för Geodata*.

<https://geodatakatalogen.naturvardsverket.se/geonetwork/srv/swe/catalog.search#/home>

Riksantikvarieämbetet, 2026. *Öppna data-portalen*.

<https://www.raa.se/hitta-information/oppna-data/oppna-data-portal/>

Skogsstyrelsen, 2026. *Skogsstyrelsen öppna geodata*.

<https://www.skogsstyrelsen.se/e-tjanster-och-kartor/karttjanster/geodatatjanster/ladda-ner-geodata/>